

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קכ"ז ע"א

האם טומטום נמול לשמונה בשבת, והאם אמו טמאה לידה?

לענין טומאת לידה	לענין נמול בשבת לשמונה	
אינה טמאה	אינו נמול ¹	לרב שרביא
טמאה ²	אינו נמול	לברייתא

היולדת זכר או נקבה, מה הם דיני טומאה וטהרה? [מדאורייתא].

	הזמן שטמאה אפי' אם לא ראתה דם	הזמן שטמאה אפי' אם ראתה דם
ילדה ודאי זכר	שבעה ימים	שלושים ושלוש יום
ילדה ודאי נקבה	ארבע עשרה יום	שישים ושש יום

המפלת או יולדת טומטום מה הספיקו שיש בטומאתה?

ראתה דם –	מה הדין?
עד ארבע עשרה יום מלידתה	טמאה שמא היא יולדת נקבה ³
עד שמונים יום מלידתה	טמאה שמא אינה נקראת יולדת ⁴
ראתה ביום ל"ד וביום מ"א מלידתה	מקולקלת למנינה דשמא היא יולדת זכר ⁵

¹ ואף שדין זה הזכירו רק רב שיזבי בפירוש, מ"מ ע"כ שגם רב שרביא ס"ל הכי, דהוא סובר דבעינן לכל מילי שיהיה זכר משעת לידה, בין לענין טומאה וטהרה, וא"כ ה"ה נמי לענין מילה לשמונה.

² תנא דברייתא מספקא ליה אם קרא דוילדה זכר מצריך שיהיה דוקא זכר משעת לידה או לא, ולכך אזלינן בכל דין לחומרא, ומספקין ליה [לפי המסקנא – עיי' רשב"ם] שמא הוא זכר או שמא נקבה או שמא בכלל אינו ולד – ואמו תטמא בנדה דאין לה ימי טוהר. ולכך ג"כ אינו נימול לשמונה בשבת מחמת הספק הזה דאזלינן בכל לחומרא.

³ פ"י דשמא לא התחילו לה ימי טוהר אחר יום השביעי כזכר, אלא עד אחר יום הי"ד כיוולדת נקבה שטמאה שבועיים גם בלא דם.

⁴ וא"כ טמאה נדה, ואין לה ימי טוהר בכלל.

⁵ עיי' רשב"ם ד"ה אי הכי שהביא הסוגיא דנדה [דף ל' ע"א] שהקשתה מדוע אנחנו צריכים להסתפק בשמא יולדת זכר היא, ולא די לנו אם נסתפק אם היא ילדה נקבה או שלא נקראת יולדת, דלכאורה בזה כבר כל שמונים יום אם תראה היא טמאה מספק. ומתריצין דלולי הספק של זכר, אם היתה רואה ביום ל"ד היינו אומרים לה למנות שבעה ימי נדה [דמספק לא נותני לה ימי טוהר], ואם היתה רואה שוב ביום מ"א [שהוא יום שמיני לתחילת ראייתה] דינה כדין זבה ב"א יום הבאים [והיינו שאם ראתה רק יום אחד שומרת יום כנגד יום ושטובלת בסוף יום מ"ב ומותרת לבעלה, ואם תראה שלוש ימים רצוף תספור שבעה נקיים ותביא קרבן כדין זבה גדולה]. אבל עתה שמספקין לה בזכר, א"כ יש לנו ספק אולי הראיה שראתה ביום ל"ד אינה נדה בכלל,

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קכ"ז ע"א

שני נשים של אדם אחד שילדו שני זכרים, ואין ידוע מי הבכור, האם יכולים לכתוב הרשאה זה לזה ויטלו חלק בכורה ממה נפשך?

הוכרו ולבסוף נתערבו	נולדו במחבוא	
כותבין ⁶	כותבין	לרבא בהו"א
כותבין	אין כותבין	לרב ינאי

בבא בתרא דף קכ"ז ע"ב

האומר על בנו שהוא בכור, האם נאמן?

כשהיו מוחזקין בבכור אחר	כשלא הוחזקו באף אחד	
אינו נאמן	נאמן ⁷	לרבנן
נאמן	נאמן	לר' יהודה

לרבנן דר' יהודה לולי הקרא דיכיר, בכח מגו, האם יזכה בפי שנים בנכסים שבאו לידי האב אחר אמירתו שפלוגי בנו הוא בכור?

כשהאב בריא	כשהאב גוסס	
לא יזכה	לא יזכה	אליבא דרבנן דר' מאיר
יזכה	לא יזכה ⁸	אליבא דר' מאיר

כיון שהם בתוך ימי טוהר דזכר, וביום מ"א כן הוי ראייה של נדה דנגמרו לה ימי טוהר של זכר, וא"כ אינה יכולה לטבול בסוף יום המ"ב, דשמא התחילה רק עתה את שבעת ימי נדה שלה. יוצא שהראייה ביום המ"א גורמת לה ספק אם היא זבה ויש לה דיני זבה וכנ"ל או היא נדה, ולכך אם תראה ג' ימים רצופים, צריכה י"ז נקיים [צ"ל ט"ו נקיים ע"י ב"ח אות ד'] כדי שאח"כ אם היא תראה תדע שמתחלת להיות נדה חדשה, דבכל הזמן הזה יש לחשוש בכל ראייה שתראה אם היא ראיית נדות או ראיית זבות, דו"ק ותשכח.

⁶ וביארו בתד"ה מדרש, דאף שלבכור אין לו קודם חלוקה לחלקו, וא"כ איך יכתוב הרשאה לאחיו לגבות לו חלק בכורה, מ"מ י"ל שגובה לו בכח של שליחות.

⁷ ובזה מיירי קרא דיכיר, שהאב נאמן להכיר ולומר שזה בנו בכורו. והקשתה הגמ' הרי גם בלא דין דיכיר יהיה נאמן האב במגו שיכול הוא לתת לו במתנה פי שנים מהנכסים [דלא מיירי במוחזקים שאחר היה בכור שאז אין מגו]. ותי' הגמרא, שמיירי בנכסים שנפלו לאחר מכאן, וכדלהלן בטבלא הבאה.

⁸ אף שאדם מקנה לר"מ דבר שלא בא לעולם, מ"מ זה רק מתי שבכוחו להקנות, ולכן כשהוא גוסס שלא יכול להקנות אין לו את המגו הנ"ל.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קכ"ז ע"ב

באיזה אופנים פסקינן הלכה כר' יהודה שנאמן אדם לפסול את בנו? [תד"ה כד].

כשפוסל ע"י דין הכרת בכור	כשפוסל בלא דין הכרת בכור	
נאמן	אינו נאמן ⁹	לבה"ג
נאמן	נאמן	לר"י

האומר שפלוני הוא עבדו או שפלוני בנו, ואח"כ אמר להיפך, האם נאמן בלשון האחרון?

בבית המכס	בכל מקום	
נאמן ¹¹	אינו נאמן ¹⁰	אמר בני הוא וחזר ואמר עבדי הוא
אינו נאמן	נאמן ¹²	אמר עבדי הוא וחזר ואמר בני הוא

⁹ ס"ל לבה"ג דהא דפסקינן הלכה כר' יהודה, הוא דוקא מכח גזירת הכתוב דיכיר, שנאמן לומר שבנו זה בכור, ואף שהוא בן בין הבנים, וע"י אמריתו זאת הוא מברר ששאר הבנים הגדולים של אשתו אינם ממנו והם ממזרים. אולם לומר בסתם שפלוני בנו הוא בן גרושה בלא דין הכרת בכורה, לבה"ג בזה אין הלכה כר' יהודה ואינו נאמן.

¹⁰ דכיון שאמר שהוא בנו הרי הכירו, ואינו יכול לחזור ולהגיד שהוא עבד – ומה שקרא לו קודם בן, משום שאוהבו כבן, דאין כן דרך האדונים לקרוא לעבדיהם בניהם.

¹¹ דאף שהכירו כבן, מ"מ יכול לתרץ דברו ולומר שאמר כן כדי להבריא את המכס.

¹² דאף שהכירו כשאמר שהוא עבד, מ"מ יכול לתרץ את דבריו ולומר שבאמת הוא בנו, ומה שאמר כן משום שמשמש לו הבן הזה כמו עבד. אמנם מבואר בגמ' שאם אמר עבדי מצר מאה, ואח"כ חזר ומאר בני הוא אינו נאמן.